

**חוק עזר לאיגוד ערים כוללני (איזור חיפה)
(זיהום אוויר מכלי רכב) התשס"א - 2001**

בתוקף סמכותה לפי סעיף 14 לחוק איגודי ערים התשט"ו - 1955¹ ובאישור השר לאיכות הסביבה לפי סעיף 6 לחוק מניעת מפגעים התשכ"א - 1961,² מתקינה מועצת איגוד ערים כוללני (איזור חיפה) חוק עזר זה:

הגדרות 1. בחוק עזר זה:

"איגוד ערים" או "האיגוד": איגוד ערים כוללני (אזור חיפה)

"בעל רכב": אחד מאלה: (1) הבעל הרשום ברשיון הרכב

(2) לעניין רכב שיש עליו הסכם שכירות או הסכם של מקח אגב שכירות או הסכם מכר – האדם המחזיק ברכב מכח ההסכם.

(3) לעניין רכב הרשום על שם קטין או חסוי כשמשמעותם בחוק הכשרות המשפטית והאפוטרופסות התשכ"ב – 1962 –³ הוריו או מי שמונה אפוטרופסו, לפי העניין.

"גז פליטה": גז הנפלט מרכב דרך צינור הפליטה של הרכב.

"חד תחמוצת הפחמן" (CO): תרכובת אנאורגנית גזית המכילה מולקולות המורכבות מאטום אחד של פחמן ואטום אחד של חמצן.

"יו"ר מועצת האיגוד": לרבות מי שיושב ראש מועצת האיגוד העביר אליו בכתב ובאישור מועצת האיגוד את סמכויותיו לפי חוק עזר זה כולו או מקצתן.

"מגדש" (טורבו): התקן מכני במנוע דיזל הכולל טורבינה ומדחס המורכבים על ציר משותף אשר מופעל על ידי גזים היוצאים מהמנוע והמאפשר הגברת הספק המנוע תוך שיפור נצילותו.

"מד בליעת אור": מד כהות, המתאים להנחיית האיחוד האירופאי EEC 72/306, והמודד את ערך בליעת האור בגז הפליטה, על פי ערך מקדם בליעת האור, K, ביחידות של מטר בחזקת מינוס אחת (מ⁻¹).

"מד תכולה": מכשיר המבטא את תכולת חד תחמוצת הפחמן בגז הפליטה ביחידות של אחוזים בנפח הגזים (% נפח), המתאים להנחיית האיחוד האירופאי EEC 96/96/

"מנוע דיזל": מנוע שריפה פנימית בעל הצתה עצמית המורשה להשתמש בדלק מסוג סולר למנועי דיזל, כמשמעותו בתקן ישראלי 107, אלול התשנ"ה, ספטמבר 1995, או בכל עדכון או שינוי שלו.

1. ס"ח התשט"ז עמ' 48, התשל"ז עמ' 57.

2. ס"ח התשכ"א עמ' 58, התשנ"ז עמ' 136.

3. ס"ח התשכ"ב עמ' 120.

"מנוע בנזין": מנוע שריפה פנימית בעל הצתה חשמלית על ידי ניצוץ, המורשה להשתמש בדלק מסוג בנזין, כמשמעותו בתקן ישראלי 90, חלק 1 (בנזין המכיל עופרת) אלול התשנ"ה, ספטמבר 1995, וחלק 2 (בנזין נטול עופרת), ינואר 1998, טבת התשנ"ח, או בכל עדכון או שינוי שלו.

"מפקח": אדם שמינה בכתב יו"ר מועצת האיגוד למלא את תפקידי המפקח, כולם או מקצתם ולהשתמש בסמכויות מפקח.

"מקדם בליעת האור, K": מקדם הנמדד ביחידות של מטר בחזקת מינוס אחת

והמחושב על ידי הנוסחה: $M = M_0 e^{-KL}$

M_0 - שטף מקור האור (במכשיר) הנמדד ליחידת שטח חתך דרכו עוברת קרן האור.

M - שטף האור לאחר שנבלע חלקית על ידי גזי הפליטה.

L = אורך הדרך שעוברת קרן האור דרך גזי הפליטה הנבדקים, הנמדד במטרים.

e - הבסיס ללוגריטמים טבעיים.

"ערך בליעת אור": כמות, מידת מעבר האור דרך גזי הפליטה של רכב מנוע במנוע דיזל.

"רכב": כהגדרת "רכב מנועי" בפקודת התעבורה (נוסח חדש).⁴

"תכולה": ריכוז חד תחמוצת הפחמן (CO) בגז הפליטה של רכב מנוע במנוע בנזין.

זיהום בלתי	2. יראו תכולת חד תחמוצת הפחמן (CO), בגזי הפליטה של רכב מנוע במנוע בנזין, העולה על
סביר של האויר	הערכים המפורטים בתוספת הראשונה כזיהום בלתי סביר של האויר ועבירה על הוראות חוק
מרכב מנוע	עזר זה.
במנוע בנזין	

זיהום בלתי
הערכים המפורטים
סביר של האויר
מרכב מונע
במנוע דיזל

3. יראו ערך בליעת האור של גזי הפליטה של רכב מונע במנוע דיזל העולה על בתוספת השנייה, כזיהום בלתי סביר של האויר ועבירה על הוראות חוק עזר זה.

4. תנאי הבדיקה

א. בדיקת תכולת חד תחמוצת הפחמן תבוצע בתנאים כדלקמן:

- 1) הבודק יודא כי הרכב נמצא במצב של סיבובי סרק של המנוע ובטמפרטורת מנוע התואמת את הוראות היצרן. אם הנתונים אלה חסרים יקבע טמפרטורת מנוע לפי שיקול דעתו המקצועי.
- 2) הבודק יודא את תקינות מערכת הפליטה של הרכב.
- 3) הבודק יחדיר את צינור הדגימה של מד התכולה לפתח צינור הפליטה של הרכב.
- 4) הבודק ימתין לפחות 15 שניות טרם קריאת ערך התכולה של חד תחמוצת הפחמן בצג המכשור.

4. דיני מדינת ישראל התשכ"א עמ' 173.

ב. בדיקת ערך בליעת האור תבוצע בתנאים כדלקמן:

- 1) הבודק יודא כי טמפרטורת המנוע היא בהתאם לנתוני יצרן הרכב. במקרה ונתונים אלה חסרים, יבצע את הבדיקה כאשר טמפרטורת שמן המנוע הינה כ-80 מעלות צלסיוס. במקרים שהם טמפרטורת שמן המנוע אינה ניתנת למדידה, ניתן לקבוע שהרכב פועל בטמפרטורת המנוע באמצעים אחרים כדוגמת פעולת מאוורר קירור המנוע.
- 2) הבודק יודא תקינות מערכת הפליטה.
- 3) הבודק יבצע ניקוי צינור הפליטה, טרם ביצוע הבדיקה, על ידי לחיצה מלאה ומהירה של דוושת התאוצה לפחות שלוש פעמים זו אחר זו.
- 4) הבודק יחבר את צינור הדגימה של מד בליעת האור לקצה צינור הפליטה. הבודק יחל בבדיקה תוך ביצוע פעולת האצה על ידי לחיצה מלאה של דוושת התאוצה ברציפות ובהתאם להנחיות שיופיעו על צג המכשור.
- 5) הבודק יחזור על פעולה זו לפחות שלוש פעמים ברציפות. ערך המדידה הינו ממוצע הקריאות. אם אחת המדידות חורגת ביותר מ-20% מהמדידות האחרות יבוצעו שתי מדידות נוספות וערך המדידה יחושב כממוצע של שלושת המדידות שהסטייה ביניהן פחותה מ-20%.

- א. המכשור לביצוע בדיקת תכולה יהיה מסוג מד תכולה של גזי פליטה של רכב מונע במנוע בנזין והמכשור לביצוע בדיקת ערך בליעת האור יהיה מסוג מד בליעת אור (כהות) גזי פליטה ממנוע דיזל.
- ב. אבטיפוס של מכשור המדידה יעבור מבחני התאמה למפרטי משרד התחבורה הישראלי מ.ט. 5 ו- מ.ט. 8 בהתאמה. מד בליעת אור יבדק גם בהתאם להנחיית השוק האירופאי המשותף EEC / 306 / 72 ולכל עדכון או שינוי שלה. בדיקת ההתאמה תיעשה באמצעות מכון התקנים הישראלי, הטכניון או גוף מורשה אחר.
- ג. המכשור יעמוד לבדיקות תקופתיות, לכיול ולאישור לשימוש על ידי איגוד הערים בהתאם להוראות היצרן ו/או למפרטי משרד התחבורה (מ.ט. 5 ו- מ.ט. 8 בהתאמה).
- ד. ניתן לעיין בהנחית השוק האירופאי המשותף הנ"ל במשרדי איגוד הערים.

בודק מורשה

.6

- א. בדיקת תכולה ובדיקת ערך בליעת אור לפי חוק עזר זה יבוצעו אך ורק על ידי בודק שהורשה לכך על ידי מנהל איגוד הערים בתעודה חתומה בידו לאחר שהוכח להנחת דעתו כי הבודק עבר הכשרה מספקת לביצוען (ולהלן: "בודק מורשה"). ניתן להכשיר בדרך זו גם את מי שמשמש כמפקח לפי חוק עזר זה.

אחריות בעל

7. נגרם זיהום בלתי סביר של האויר על ידי רכב, יראו את בעל הרכב או מי שהרכב נמצא הרכב בשליטתו כמי שגרם לזיהום זה.

אחריות נושא

.8

- א. היה בעל הרכב תאגיד או נמצא הרכב בשליטת תאגיד, יהיה מנהל פעיל בתאגיד, משרה בתאגיד שותף, או
- עובד האחראי על תחזוקת הרכב בתאגיד (להלן: נושא משרד בתאגיד) חייב לפקח ולעשות כל הניתן למניעת זיהום אויר בלתי סביר על ידי הרכב.
- ב. נגרם זיהום אויר בלתי סביר על ידי הרכב, חזקה היא כי נושא משרה בתאגיד הפר חובתו לפי סעיף קטן (א) אלא אם כן הוכיח כי עשה כל שניתן כדי למלא את חובתו.
- ג. אין בהוכחה לפי סעיף קטן 8 ב' כדי לפטור את התאגיד מאחריות לפי סעיף 2 או סעיף 3 לחוק

העזר.

9. עבירה לפי סעיפים 2 ו-3 לחוק עזר זה היא מסוג העבירות של אחריות קפידה.
אחריות קפידה

10. חובות וזכויות

א. בעל רכב או יזדהו בעל רכב או נוהג ברכב יעצרו את הרכב לפי הוראת או איתות מפקח או בודק מורשה.

נוהג ברכב ויציגו רשיון רכב ורשיון נהיגה לפי בקשת מפקח או בודק מורשה, יאפשרו את בדיקת הרכב בידם וימלאו אחר כל הוראותיהם.

ב. רשם בודק מורשה או מפקח את תוצאות הבדיקה, ימסור לפי דרישה, העתק מהן לבעל הרכב או הנוהג בו.

11. סמכויות בודק מורשה ומפקח מנועי לעצור

א. בודק מורשה ומפקח רשאים, לצורך מילוי תפקידיהם, לאותת לנוהג ברכב

את רכבו והם רשאים להיכנס לרכב כאמור כדי לבדוק אם נתקיימו ברכב הוראות חוק עזר זה.

ב. בודק מורשה ומפקח רשאים, לצורך מילוי תפקידיהם, ליתן כל הוראה לנוהג ברכב או לבעל

רכב לצורך קיום הוראות חוק עזר זה.

ג. בודק מורשה ומפקח רשאים להסתייע, לפי הצורך, בשירותיו של שוטר לצורך ביצוע סמכויותיהם.

12. הזמנה לבדיקה במקום אחר

א. בודק מורשה ומפקח רשאים בכל עת להזמין רכב לבדיקה.

ב. בעל רכב שהוזמן כאמור יביאנו לבדיקה במקום ובמועד שנקבעו לכך.

13. משלוח

<p>א. תוצאות של בדיקות המצביעות על זיהום בלתי סביר של האויר יישלחו על ידי בודק מורשה למשרד התחבורה, בציון פרטי הרכב שגרם לכך.</p> <p>ב. לתוצאות הבדיקות תצורף בקשה לשלול את רשיון הרכב עד אשר יוכח כי אין הרכב מזהם עוד את האויר זיהום אויר בלתי סביר.</p> <p>דמי השתתפות 14.</p> <p>א. רשאי מי שתוצאות בדיקת רכבו הצביעו על זיהום בלתי סביר של האויר להביא את הרכב, הבדיקות בתוך 30 יום מיום ביצוע הבדיקה האמורה לבדיקה חוזרת על ידי בודק מורשה. יימצא בבדיקה החוזרת ברכב כי הרכב אינו גורם עוד זיהום בלתי סביר של האויר – ותוצא על ידי איגוד הערים תעודה המאשרת זאת – לא יושת קנס על בעל הרכב ולא תתבקש לגביו בקשה לשלילת רשיון הרכב לפי סעיף 13. בעל הרכב ישא במקרה זה רק בתשלום דמי השתתפות בעלות ביצוע הבדיקות ברכב, בסך של 125 שקלים חדשים לכל בדיקה שבוצעה ברכב על ידי בודק מורשה (להלן: דמי השתתפות). דמי ההשתתפות ישולמו כנגד קבלת תעודה המאשרת כי הרכב אינו גורם עוד זיהום בלתי סביר של האויר.</p> <p>15.</p> <p>דמי ההשתתפות שנקבעו לכל בדיקה בסעיף 14, יעלו ב- 1 בינואר בכל שנה שלאחר פרסומו של חוק עזר זה (להלן: יום ההעלאה), לפי שיעור עליית מדד המחירים לצרכן שמפרסמת הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה (להלן: המדד) שפורסם לאחרונה לפי יום ההעלאה לעומת המדד שפורסם לאחרונה לפני יום ההעלאה שקדם לו.</p> <p>16.</p> <p>על אף האמור בסעיף 15, יעלה סכום דמי ההשתתפות שנקבע בסעיף 14 ב- 1 בינואר פרסום חוק עזר זה (להלן: יום ההעלאה הראשון) לפי שיעור עליית המדד שפורסם לאחרונה לפני יום ההעלאה הראשון לעומת המדד שפורסם בחודש מרס 2000.</p>	<p>תוצאות הבדיקות למשרד התחבורה</p> <p>דמי השתתפות 14 בעלות ביצוע הבדיקות מורשה. יימצא בבדיקה החוזרת ברכב כי הרכב אינו גורם עוד זיהום בלתי סביר של האויר – ותוצא על ידי איגוד הערים תעודה המאשרת זאת – לא יושת קנס על בעל הרכב ולא תתבקש לגביו בקשה לשלילת רשיון הרכב לפי סעיף 13. בעל הרכב ישא במקרה זה רק בתשלום דמי השתתפות בעלות ביצוע הבדיקות ברכב, בסך של 125 שקלים חדשים לכל בדיקה שבוצעה ברכב על ידי בודק מורשה (להלן: דמי השתתפות). דמי ההשתתפות ישולמו כנגד קבלת תעודה המאשרת כי הרכב אינו גורם עוד זיהום בלתי סביר של האויר.</p> <p>הצמדה למדד פרסומו של חוק עזר זה (להלן: יום ההעלאה), לפי שיעור עליית מדד המחירים לצרכן שמפרסמת הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה (להלן: המדד) שפורסם לאחרונה לפני יום ההעלאה לעומת המדד שפורסם לאחרונה לפני יום ההעלאה שקדם לו.</p> <p>הוראת שעה שלאחר לאחרונה לפני</p>
---	--

התוספת הראשונה

(סעיף 2)

תכולת פחמן חד חמצני (CO) בגזי הפליטה של רכב מונע במנוע בנזין לא תעלה על הערכים האלה:

1. 4.5% (נפחי) - עבור רכב ששנת ייצורו עד שנת 1986 ועד בכלל.
2. 3.5% (נפחי) - עבור רכב ששנת ייצורו משנת 1987 ולאחריה ואשר אינו נכלל בפרטים 3 ו-4 לתוספת זו.
3. 1.0% (נפחי) - עבור רכב נוסעים פרטי, רכב פרטי דו-שימושי ומונית ששנת ייצורם 1992, שנפח מנועם - 2000 סמ"ק ומעלה.
- 1.0% (נפחי) - עבור רכב נוסעים פרטי, רכב פרטי דו שימושי ומונית ששנת ייצורם 1993, שנפח מנועם - 1600 סמ"ק ומעלה.
- 1.0% (נפחי) - עבור רכב נוסעים פרטי, רכב פרטי דו שימושי ומונית ששנת ייצורם 1994, בכל נפח מנוע.
4. 0.5% (נפחי) - עבור רכב נוסעים פרטי, רכב פרטי דו שימושי ומונית ששנת ייצורו משנת 1995 ולאחריה, בכל נפח מנוע.

התוספת השנייה

(סעיף 3)

ערך בליעת האור בגזי הפליטה היוצאים מצינור הפליטה של רכב מונע במנוע דיזל לא תעלה על הערכים הבאים של מקדם בליעת האור - K:

2.5 מטר בחזקת מינוס אחד (מ' -) עבור רכב ללא מגדש

3.0 מטר בחזקת מינוס אחד (מ' -) עבור רכב עם מגדש

נתאשר.

י"א בשבט התשס"א (4 בפברואר 2001)

עמרים מצנע
יושב ראש איגוד ערים כוללני
(איזור חיפה)

חיים רמון
שר הפנים

הגב' דליה איציק
השרה לאיכות הסביבה

ק"ת-חש"ס 636, כ"ח בא"ר התשס"א, 21.05.2001